

Duitsland neemt racisme en politiegeweld onder de loep

[Achtergrond](#) - 15 juni 2020 - Auteur: Marja Verburg

In verschillende Duitse steden zijn opnieuw duizenden mensen de straat op gegaan om te demonstreren tegen racisme en discriminatie. De bondsregering heeft een onderzoek naar racistische tendensen bij de Duitse politie aangekondigd. Politici debatteren ondertussen over de vraag of het woord 'ras' uit de grondwet moet worden gehaald.

Met menselijke ketens hebben demonstranten in verschillende Duitse steden een 'band van solidariteit' tegen racisme en sociale ongelijkheid gevormd. In Berlijn deden volgens de politie 8.000 mensen mee aan de demonstratie, volgens de organisatoren - de actiegroep Unteilbar - meer dan 20.000. Ook in Hamburg, Leipzig, Freiburg, Chemnitz, Detmold, Plauen, Münster, Geislingen en Passau vonden volgens de organisatie zulke demonstraties plaats.

De demonstranten wilden zich met kilometerslange ketens door de stad aan de corona-afstandsregels houden, [meldt Zeit Online](#). Volgens de politie van Berlijn lukt dat ook met dit concept. De demonstranten hielden linten vast waarmee ze afstand konden houden en velen droegen mondkapjes. [Vorig weekend](#) gingen ook tienduizenden mensen in heel Duitsland de straat op. Omdat zij zich op een plek verzamelden, werden de afstandsregels toen overschreden.

Politiegeweld

De dood van de zwarte Amerikaan George Floyd, die door politiegeweld in de VS om het leven kwam, heeft ook in Duitsland het debat over politiegeweld en racisme aangewakkerd. SPD-voorzitter Saskia Esken [sprak vorige week](#) over 'latent racisme' bij de politie en pleitte voor een onafhankelijk meldpunt voor klachten. Anderen, onder wie verantwoordelijk minister Seehofer, verdedigen de politie en zeggen dat het om incidenten gaat.

Een van de problemen bij het debat is dat er nauwelijks neutrale en betrouwbare cijfers zijn. Daarom heeft de bondsregering nu besloten een onderzoek te laten uitvoeren naar *racial profiling* binnen de Duitse politie, [meldde Zeit Online vorige week](#).

Een probleem is dat er nauwelijks neutrale en betrouwbare cijfers over

geweld bij de Duitse politie zijn

De Raad van Europa heeft Duitsland in maart nog op de vingers getikt omdat het te weinig doet tegen *racial profiling*, schrijft [de tagesspiegel](#) in een achtergrondartikel over racisme bij de politie. Veel politiemensen, maar ook advocaten en rechters, zijn zich niet bewust van een racismeprobleem, citeert de krant een woordvoester van Antidiskriminierungsverband Deutschland. Mede daarom nemen ze bijvoorbeeld vaak geen aangiftes over racistische beledigingen op, waardoor mensen met een migratie-achtergrond hun vertrouwen in de politie verliezen.

Onderzoekers van de universiteit Bochum schatten in september 2019 dat de Duitse politie jaarlijks 10.000 gewelddaden pleegt, [meldde de MDR](#). Bij de zaken die door justitie worden onderzocht, komt het in slechts 7 procent van de gevallen tot een strafzaak tegen de agenten, aldus de onderzoekers.

De [Frankfurter Rundschau](#) maakte een overzicht van mensen die in Duitsland door politiegeweld om het leven zijn gekomen. Daarbij zorgt vooral de zaak over Oury Jalloh sinds een aantal jaar voor ophef. Deze asielzoeker uit Sierra Leone kwam in 2005 om het leven in een politiecel in Dessau. Hij zou zichzelf in brand hebben gestoken, maar over die officiële lezing zijn [steeds meer twijfels](#) ontstaan. Zo zou hij vastgebonden zijn geweest en dus helemaal geen brand hebben kunnen stichten. Politieagenten zouden het vuur zelf hebben aangestoken om mishandelingen van Jalloh te verbergen. De zaak is ook ruim 15 jaar later [nog steeds niet opgehelderd](#).

Grondwet

In de politiek heeft het protest tegen racisme geleid tot een discussie over het begrip 'ras' in de [Duitse grondwet](#). De Groenen stelden vorige week voor om het woord uit de grondwetsartikel 3 - over gelijkheid - te halen. Het "verouderde begrip" heeft daar niets te zoeken, [vindt Bündnis 90/Die Grünen](#), gesteund door politici van onder meer Die Linke, de FDP en de SPD. Het begrip ras is wetenschappelijk en politiek achterhaald, zeggen zij.

Maar christendemocraten reageren sceptisch op het voorstel. Een aantal CDU-fractieleden en deelstaatminister-presidenten noemt het voorstel "symboolpolitiek" en een "schijndebat", dat de discussie over racisme in Duitsland niet verder helpt, [schrijft FAZ.net](#). Het zou ook de rechtspraak kunnen bemoeilijken, denken zij. Na aanvankelijke scepsis heeft minister van Justitie Christine Lambrecht (SPD) zich inmiddels wel achter het voorstel geschaard, [meldt tagesschau.de](#). Kanselier Merkel (CDU) en minister van Binnenlandse Zaken Seehofer (CSU) hebben de afgelopen dagen gezegd open te staan voor een debat

over dit onderwerp.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/38352/duitsland-neemt-racisme-en-politiegeweld-onder-de-loep>